

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12449
Tarih : 08.06.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 08/04/2021 16:04
Sayı: E-120.10- 0806480
II I I I I I I I I I I I I I I I I

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

8 Nisan Dünya Romanlar Günü vesilesiyle Türkiye’de yaşayan Roman yurttaşların yaşadığı ayrımcılığın son bulması; yaşama koşullarının iyileştirilerek, eğitim, barınma, istihdam konularındaki hak ve fırsatlara eşit olarak erişebilmesinin sağlanması ve Roman yurttaşların yaşadığı diğer sorunların tespit edilerek yerel ve ulusal düzeyde uygulanabilir kalıcı sosyal politikalar üretilmesi ve çözüm önerileri oluşturması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Tarih boyunca dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de Romanlar, yaşadığı yerlerde ayrımcılık, ötekileştirilme, baskı ve şiddete maruz bırakılmışlardır. Etnik kimliklerinden kaynaklı çalışma alanında iş sahibi olamayan, işe alınmayan bu sebeple de hurdacılık, kağıt ve plastik toplayıcılığı, hamallık, bohçacılık, çiçekçilik, sepetçilik, sokak müzisyenliği gibi güvencesiz ve sigortasız gündelik işlerde insani olmayan koşullarda çalışan Romanlar pandemi ile birlikte daha fazla yoksulluk ve hatta açlığa mecbur bırakılmıştır. Sigortalı ve düzenli işlerde çalışanların sayısı oldukça az olup istihdam alanındaki bu sınırlama ve ekonomik haklara erişememe hali, beraberinde medeni, siyasal ve sosyal dışlanmayı da getiren bir etki yaratmaktadır. Bunun yanı sıra sağlık hizmetlerine erişim konusunda da Romanlar birçok sıkıntı yaşamaktadırlar.

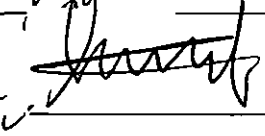
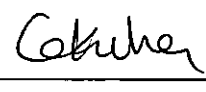
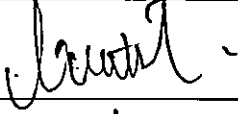
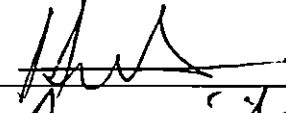
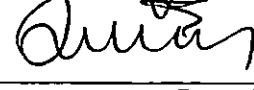
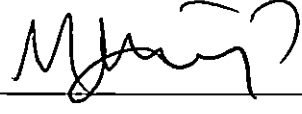
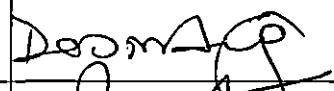
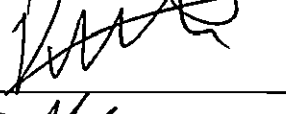
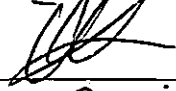
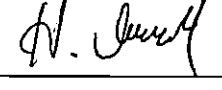
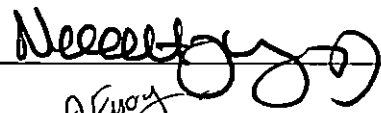
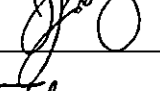
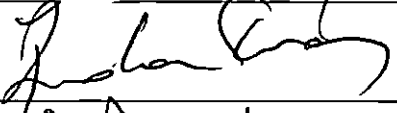
Yerleşik toplumlara göre daha farklı bir yaşam tarzları olan bu halkın, demokratik ülkelerde dahi ayrımcı politikalara maruz kaldığı gerçeği birçok insan hakları örgütü tarafından gözlemlenmiştir. Türkiye’de 5 milyona yakın bir nüfusa sahip olan Romanlar halen bir halk olarak görülmeyip egzotik ve uzak kültüre sahip göçebeler olarak algılanmaktadırlar. Kent yapılandırmalarında yerleşim yerlerinin uzağında tutulmaya çalışılmakta ve benliklerini koruyabilecekleri yaşama koşullarının sağlanmaması sebebiyle kültürel asimilasyona uğramaktadırlar. Anadilleri olan Romanes dilinde herhangi bir çalışma yapılmamakta, devlet kurumlarında insani muamele görmemekte ve sosyal dışlanmayla karşı karşıya bırakılmaktadırlar.

Ayrıca devletin yükümlülüğünde bulunan eğitim ve barınma haklarına herkesin eşit şekilde erişiminin sağlanması gerekirken Romanlar çoğu zaman bu haklardan yoksun kalmış, en temel haklarına bile erişememişlerdir. Ciddi bir barınma problemi ile karşı karşıya olan Romanların bir kısmı derme çatma çadırlarda bir kısmı da çoğu gecekondulu olan, alt yapısı kötü evlerde yaşamaktadırlar.

Sağlıksız koşullarda büyüyen Roman çocukların ise kimliklerinin geç çıkarılması nedeniyle okula geç başlaması ve uyum sağlayamaması, çoğu çocuğun okula başlasa bile bir süre sonra okulu terk etmek zorunda kalması, erken yaşta evlilikler, çocuğun çalışarak ev giderlerine katkıda bulunma mecburiyetinde bırakılması, yoksul ailelerin eğitim giderlerini karşılayamaması, okullardaki ayrımcı ve ötekileştiren muamele çocukların okulu bırakmasına sebep olmaktadır.

Tüm bu yoksulluk ve ayrımcılık sarmalında; ev işi ve bakım emeğinin yükü, erkek şiddeti, taciz ve baskılar Roman kadınlarını da çok fazla etkilenmektedir. Kesişimsel ayrımcılığa uğrayan Roman kadınlarının eğitim sağlık ve istihdam konularında güçlendirilmeleri ve kendilerine yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın sona erdirilmesi için gerekli politikaların üretilmesi şarttır.

Bu bağlamda 8 Nisan Dünya Romanlar Günü'nde Roman halkının yaşadığı sosyal ve ekonomik sorunlarının tespit edilmesi, Roman kültürünün korunması, kadın ve çocukların öncelenerek kalıcı sosyal ve ekonomik politikalar üretilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
	REMZİYE TOSUN	DIYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	SIDIK TAŞ	SİİRT	
5	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
6	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
7	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
8	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
9	MURAT SARISAÇ	VAN	
10	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	
11	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
12	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
13	KEMAL BÖLBÜL	ANTALYA	
14	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
15	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
16	OYA ERSOY	İSTANBUL	
17	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
18			
19	RIDVAN TURAN	MERSİN	
20	SAİT DEDE	HAKKARİ	